

tigede, efter at der er sket Omflytning af Arealerne. Det er altsaa en Fejl fra Stamhusets Side. Tiendekommissæren, som har henvendt sig til Stamhuset for at faa en nøjagtig Fortegnelse over Tienderne og over, med hvilke Byrder de hvilede paa hver enkelt, har man intet at bebrejde, thi han har holdt sig til Listerne, og det er ikke hans Sag at se efter, om Listerne ere rigtige. Han evner i øvrigt heller ikke at se, om Listerne ere rigtige. Han har bekendtgjort i Avisen, at Listerne ligge til Eftersyn, og saa maa enhver Tiendeyder møde og se efter, om han staa opført med det rigtige Beløb, og møder han ikke, nytter det ikke, at han klager bagefter. De allerfleste af os vide imidlertid, hvor skødesløse Folk ere i denne Retning, idet, naar Tiendelisterne have været fremlagte i de Sogne, hvor Tienden nu er afløst, hverken Halv- eller Tredjeparten af Yderne har været til Stede for at se efter, om de ere opførte med det rigtige Beløb, og derfor forudsætter jeg ogsaa, at der Landet over er sket meget urigtigt paa dette Punkt.

■ Nu er Spørgsmaalet altsaa: Hvad skal man gøre for disse to Mænd, der klage over, at deres Tiendebyrde er bleven dobbelt saa stor, som den var i Forvejen? Alt er gaaet til, som Loven foreskriver det; der er altsaa ikke noget at klage over paa den Kant; det er Klagerne selv, der have begaaet Fejlen, de have ikke efterset Listerne. Nu kunde man jo sige: Hvor der sker en saadan Uret, som dette i og for sig er, er det dog urimeligt, at det skulde være forbudt at lave disse Lister om. Det skulde dog virkelig være saaledes, at Landbrugsministeriet, under hvem Sagen sorterer, skulde kunne lave hele denne Forretning om og faa den gjort rigtig, thi de to Mænd kunne dog ikke være tjente med, nu at skulle svare dobbelt saa meget i Tiende, som de svarede tidligere. Denne Betragtning holder imidlertid ikke Stik, thi naar Listerne have været fremlagte til Eftersyn, og ingen Klager have været fremførte imod dem, saa ere de ifølge Loven et retsgyldigt Grundlag for Afløsning af Tienden, og de kunne ikke rokkes senere. Men naar disse to Mænd altsaa ere komne til at svare for megen Tiende, er det klart, at der maa være andre, der svare for lidt, thi det Tiendebeløb, som Stamhuset Benzon skal oppebære, oppebærer det den Dag i Dag. Hvis Sagen nu bliver tagen op, er det altsaa muligt — Menneskene ere jo ikke saa gode, som de burde være —, at disse to eller maaske den enkelte, som svarer for lidt, med Loven i Haanden vil sige som saa: Nej, denne Ordning er endelig

der er ingen Klage indkommet. Afløsningen i Sognet er i Orden og er gaaet fuldstændig efter Lovens Bogstav i alle Maader. Svarer jeg for lidt, er det ikke min Skyld; men fordi I andre have forsømt eders Pligt, ville vi ikke svare mere, end vi skulle; I maa bære Byrden. Saadan kunde man tænke sig, at disse Mænd sagde, men jeg forudsætter dog ikke, at det vil blive Tilfældet. Hvis det virkelig kan oplyses, hvor den Tiendebyrde rettelig burde hvile, som nu de to Mænd svare for meget, tror jeg dog, at den eller de paagældende, som ere blevne fri for en Del af deres Tiendebyrde, ville være i Besiddelse af saa meget Retsind, at de ville sige: Vi ville ikke have andre til at bære vore Byrder, dem ville vi bære selv, og her foreligger en Fejltagelse.

Men saadan som Andragendet er formet, kunde det se ud til, at Brugermene, at naar blot denne Sag henvises til Landbrugsministeren, kan han til Trods for Tiendelovens Bestemmelser gaa hen og lave hele Forretningen om. Det tror jeg ikke, den højtærede Landbrugsminister kan gøre, og det er heller ikke det, vi have stilet hen imod ved at foreslaa at henvise Andragendet til Landbrugsministeren. Men vi have henvendt os til Landbrugsministeren og spurgt, om han ikke troede, det var muligt at faa en Forhandling i Gang mellem Parterne, altsaa mellem Stamhuset og de forurettede Tiendeydere, og derved faa at se, hvori Fejlen stikker, og se underhaanden og ved Velvillie mellem Parterne at faa rettet, hvad der er galt. Den højtærede Landbrugsminister har været venlig nok til at sige, at det vilde han, og derfor har hele Udvalget foreslaaet at henvise denne Sag til Ministerens nærmere og velvillige Underøgelse. Hvis det ikke er muligt at faa Parterne til at enes, ser jeg ikke, at Ministeren selv med sin bedste Villie kan hjælpe de to Andragere.

Rode: Med det Andragende, som er omtalt under Nr. 52, forholder det sig saaledes: Paa Sydspidsen af Langeland, Magleby Sogn, Sønderbro By, ligger en Ejendom, som den nuværende Ejer Jens Olsen Henriksens Fader i sin Tid har købt af Grevskabet Langeland til ret høj Betaling blandt andet under Hensyn til, at der til Ejendommen er en udstrakt Strandbred med en værdifuld Tilførsel af Singels og Sten. I 1907 solgte den nuværende Ejer Retten til at borttage dette Singels, Sten og Grus i ubegrænset Omfang for et Tidsrum af 12 Aar til en Entreprenør Christensen af samme By paa Langeland.